

Új szegedi akadémikusok

A Magyar Tudományos Akadémia pénteken véget ért 133. közgyűlésén titkos szavazással megválasztotta a levelező tagok sorából 20 új rendes tagját, a tudományok doktori közül 47 levelező tagját, valamint 25 tiszteletbeli tagot. A levelező tagok között találhatjuk 5 szegedi tudós nevét. Dénes Géza egyetemi tanár, az MTA szegedi Biológiai Kutatója biokémiai intézetének igazgatóhelyettese, Fodor Géza egyetemi tanár, a JATE Halmazelméleti és Matematikai logika tanszékének vezetője, Garay András professzor, az MTA szegedi Biológiai Kutatója növényélettani intézetének igazgatóhelyettese, Leindler László egyetemi tanár, a JATE természettudományi karának dékánja, Mérei Gyula egyetemi tanár, a JATE bölcsészettudományi kara magyar történelmi tanszékének vezetője lett akadémiai levelező tag. A következő napokban lapunk hasábjain egyenként bemutatjuk a Magyar Tudományos Akadémia új szegedi tagjait.

Leindler László

Leindler László egyetemi tanár, matematikus, a József Attila Tudományegyetem természettudományi karának dékánja a Magyar Tudományos Akadémia legfiatalabb tagja. 37 éves. Életének több állomásából egy merészvélésű tudóspálya bontakozik ki előttünk. Közgazdasági technikumban érettségzett, ahol alig-alig foglalkoztak matematikával. A szegedi egyetem matematikus szakát viszont vörös diplomával végezte 1958-ban. Utána egy évig Veszprémben tanított, s ez az év elég volt doktori disszertációjának elkészítéséhez. Egy év múlva ismét Szegeden van, régi diák-köri vezetőjének, dr. Tandori Károly akadémikusnak irányításával kezd dolgozni. Harmincadik születésnapján nyújtja be nagydoktori disszertációját, 1965-ben. 1966-ban egyetemi tanár, s eredményes tudományos munkássága elismerésül a legmagasabb szintű magyar tudományos társaság ez évi közgyűlésén tagjainak sorába választotta.

Leindler László, ahogyan ő mondja, öreg témával foglalkozik. Az úgynevezett Furie-sorok vizsgálata tudományos érdeklődésének tárgya. Ez a téma sok olyan elméleti kérdést vetett fel, melyek az egész analízis újabb, precízebb megalapozását indították el. E problémával jó néhány kötetnyi munka foglalkozik már. De amit még nem oldottak meg, azt megoldani mindig különösen jelentős feladat és különös érdem. Olyan érdem, melyre odafigyel az egész matematikus-társadalom. Leindler László a Furie-sorok klasszikus tételeinek szintézisét készítette el, de munkája egyszerűen új eredményeket is felmutatott. Jelenleg a függvényegyenletlenségek problémája mozgatja alkotó fantáziáját.

Azzal a matematikai problémával, melyen Leindler László is dolgozik, sokhelyütt foglalkoznak a világban. Leindler először 1964-ben járt külföldön, akkor Moszkvában, majd egy évet töltött Kanadában, s járt az Egyesült Államok egyetemén is. Azóta megfordult Angliában, Franciaországban, NSZK-ban, NDK-ban, Lengyelor-

szágban, Jugoszláviában, Romániában, Svédországban. Azt vallja, hogy a szegedi Bolyai Intézet nélkül nem tudta volna ezeket az eredményeket produkálni. Az intézet baráti, kollegiális légköre olyan lendítőerő, mely mindig nagyobb célok elérésére ösztönöz. Az egyetlen mérce a munka, mely becsült és elismerés forrása. Úgy érzi, hogy e mostani tudományos elismerés a szegedi matematikusok elismerése is.

Leindler László nem szobatudós. Jelentős társadalmi munkákat végzett és végez ma is. Régebben az ifjúsági mozgalomban, ma az egyetemi párt- és állami vezetésben tölt be fontos funkciókat. Szívesen sportol, le-lejár focizni a szakszervezeti bajnoksági mérkőzéseire.

A szegedi matematikai iskola világszerte híres és folyamatosan magas színvonalra mindenütt elismerést vált ki. Ahogy ő mondja, jó mag és jó föld külön-külön nem, csak együttesen hozhat jó termést. S Szegeden jó mag és jó föld együtt létezik.

Elutaztak a szocialista országok pénz- ügyi küldöttségei

A KGST valuta- és pénzügyi állandó bizottságának 24. ülésén részt vett delegációk: a bolgár küldöttség Dimitr Popov pénzügyminiszter vezetésével, a cseh-szlovák küldöttség Rudolf Rochlicek pénzügyminiszter vezetésével, a kubai küldöttség Julio Imperatori, a Kubai Nemzeti Bank elnökhelyettese vezetésével, a lengyel küldöttség Stefan Jedrychowski pénzügyminiszter vezetésével, a mongol küldöttség Cendijn Molom pénzügyminiszter vezetésével, az NDK küldöttsége Siegfried Böhm pénzügyminiszter vezetésével, a román küldöttség Forea Dumitrescu pénzügyminiszter vezetésével, a szovjet küldöttség Vaszilij F. Garbuzov pénzügyminiszter vezetésével és a jugoszláv küldöttség Janko Szrnole pénzügyminiszter vezetésével elutaztak hazánkba.

A küldöttségeket Faluvégi Lajos pénzügyminiszter és László Andor államtitkár, a Magyar Nemzeti Bank elnöke búcsúztatta.

Épül a barátság háza

Budapesten, az V. kerületi Kossuth Lajos utca-Semmelweis utca sarkán levő épület ad majd otthont a budapesti szovjet kulturális központnak, a barátság házáknak. A háromemeletes épületben javában folyik a készülődés a november 7-i kapunyitásra. Az építkezéssel párhuzamosan alakulnak, formálódnak az intézmény munkájának, programjainak tervvel. Az ezzel kapcsolatos elképzelésekről I. I. Bagyul, a Szovjet Baráti Társaságok Szövetségének magyarországi képviselője, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára egyebek között elmondta:

— Mindnyájan örülünk a lehetőségnek, hogy még ebben az esztendőben munkához láthat a szovjet szellemi élet magyarországi képviselője. Célunk az, hogy a tudomány és kultúra háza új láncszeme legyen a népeink közötti barátság elmélyítésének.

GAZDÁLKODÁS

Újítások és távlatok

Előfordult, hogy egy vállalatnál épp olyan megoldást kerestek a szakemberek, amit máshol már megtaláltak. Mit lehet tenni, hogy a fölösleges fejtöréstől mentesítsük őket? Közelebb kell hozni egymáshoz az azonos, vagy rokon szakmában dolgozókat, együttműködésre kell törekedni egy-egy iparágon belül.

Erre már találtunk jó példákat. A Konzervipari Tröszt „újítási börzseit” ilyen céllal hozták létre. A tavaly rendezett három börzén például a Szegedi Konzervgyár vásárolta a legtöbb újítást.

Ugyanígyen törekvések vannak a ruhaiparban. A hasznos újítások terjesztése végett — s nem utolsó sorban azért, hogy ez is jobban ösztönözze az újítókat — tavaly októberben határozatot hoztak az iparági újítások átadására. A kölcsönös előnyök jegyében történik mindez.

Tapasztalatsere-füzetet jelentetnek majd meg — lajstromát az ajánlott újításoknak. Addig is a Szegedi Ruhagyárban már két újítást vettek át — a Vörös Október Fűrühagyártól, illetve a Zalaegerszegi Ruhagyártól. Ugyanakkor tárgyalást folytatnak több ruhaipari és tanácsai vállalattal a szegedi újítók ötletéből született „ruhaipari kisalkatrészeket megmunkáló cél-gép” elnevezésű újítás átadásáról.

A Minisztertanács nemrégiben tárgyalt az újítómozgalom helyzetéről, továbbfejlesztésének feladatairól. A határozat felhívást is tartalmazott arról, hogy nagyobb gondot kell fordítani az újítómozgalom szervezésére, az újítások hasznosítására, az újítók erkölcsi és anyagi elismerésére. A fenti példák ennek a céltudatos törődésnek jó példái, kívánatos tehát, hogy minél több hasonló kezdeményezés szülessen.

A hazai jobb, olcsóbb, mégis...

Egyik fontos gazdaságpolitikai célunk: az import ésszerű mérséklése. Lényege: amit lehet, termeljünk meg itthon, természetesen minél jobb minőségben, s csak azt hozzuk be, amire valóban szükségünk van.

Ez a törekvés persze nem mehet a megfelelő kínálat rovására. Az se jó viszont, ha e hasznos igyekezetünk szenved csorbát. Ezen mostanában újra eltűntem egy kissé, kezembe kerülve a Nagyitónk, a fogyasztók lapjának az ételkészítők ismertető száma.

Nos, e lapban a hűsítő adó ételkészítők alcim alatt ilyeneket olvashatunk:

„A „Delikat 8” a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat terméke, Kiváló áru, 1 tasak tartalma 100 gramm. Ára 6,50 Ft. Műanyag szóródobozban is kapható, így a 75 grammot tartalmazó szóródoboz is 6,50 Ft-ba kerül.

A „VEGETA 40”-et a jugoszláviai Podravka-cég gyártja. 1 tasak 75 gramm Vegetát tartalmaz, ára 9,— Ft.”

Ezután összehasonlításra is vállalkozik a szaklap: „A glutamátos ételkészítők közül a magyar „Delikat 8”-at valamivel jobb minőségűnek tartjuk, mint a jugoszláv készítményeket. Magasabb glutamát-tartalom és a hazai ízlelésnek megfelelő fűszerezése indokolja az első helyet” — mondják ki a szentenciát.

E tények fényében kérdéses, hogy miért hozunk be egyre több Vegetát. A paprikafeldolgozó például hosszabb távon felkészült az ételkészítő-gyártás növelésére — de tavaly nem tudta realizálni, mert még inkább fokozódott az ilyen jellegű áruk behozatala. Márpedig, mint a fentiekből is kitűnik: sem minőségi, sem árbeli tényezők nem indokolják ezt. A tények, tények — nem lehet velük vitatkozni. Legfeljebb ellenükre cselekedni. Emléksünk olyan esetekre is, mikor a szegedi ételkészítő szinthe dugva volt jelen némelyik szegedi boltban is — csak a Vegetát hívalkodtak gondosan „kirkatba”, szem elé rendezgetve.

Most ugyan többnyire egymás mellett találjuk őket, de a szakemberek adatainak, s gazdaságpolitikai elveinknek megvilágításában felmerül a kérdés: mennyiben jogos ez az egyenlőség? És mennyiért; hisz ha jó minőségű, olcsóbban előállított hazai termékünk nem jut előnyösebb helyzetbe a hazai piacon, az fölös kiadást, ráfizetést is jelent a népgazdaságnak. S hol marad akkor az import ésszerű mérséklésének fontos gazdasági tendenciája? Nem beszélve arról az alapvető fogyasztói érdekről, hogy kevesebbet jobbat kapjon a vásárló; s csak utolsósorban említve egy kiváló hazai vállalat közösségének érdekeit!

Simai Mihály

Orvos- kongresszus

Szombaton, Parádfürdőn befejeződött a Magyar Gastroenterológiai Társaság 1973. évi nagygyűlése, amelyen több mint 200 orvos, kutató vett részt. A négynapos orvoskongresszuson az emésztőszervi megbetegedések egyik fontos területéről, a bélrendszer idült gyulladással megfertőződéseiről, gyógyításáról tanácskoztak.

Magyar részvétellel

Jubileumi vásár Újvidéken

A héten nyílt meg Jugoszláviában, a szomszédos Újvidéken a hagyományos mezőgazdasági vásár, melyet az idén immár negyvenedszer rendeznek meg. Európa egyik legnagyobb speciális vásárán

valamennyi kontinens számos országa bemutatja élelmiszeriparának, mezőgazdaságának eredményeit, beleértve a csomagolóipar és a mezőgazdaság kemizálásának eredményeit, a kisgazdaságok sokoldalúan használható kiségeit, és még számos érdekes újdonságot. A budapesti KOMPLEX-vállalat is immár tíz esztendeje rendszeresen kiállít a vásáron, ahol saját pavilonja is van. A május 20-ig nyitva tartó vásár kiegészítő rendezvényei közül figyelemre méltó az első, mezőgazdasági témájú fénykép-világkiállítás.

Újvidéken a nyáron halászati-vadászati kiállítással, az ősszel pedig a konyhakertészet nemzetközi bemutatkozásával folytatódik a mezőgazdasági-élelmiszeripari rendezvények sora. E két vásárhoz is fotó-világkiállítás kapcsolódik. A nyári vásáron a halászzattal-vadászattal kapcsolatos témák, az ősszel pedig szabadon választott témák szerepelnek a fotókiállításokon.

Somogyi Károlyné felvétele

Villany az iskolának

A gázművek Münnich Ferenc szocialista brigádja egész nap Forráskúton, a Jerney-hegyi iskolában szerelte a villanyt tegnap, és ott dolgozik ma is. Társadalmi munkában vállalták a brigád tagjai, hogy az összes szerelési munkát elvégzik, és a hónap végéig be is fejezik. Amíg a villany külső vezetékén ideérkezik, addig sem marad sötétben a tanyai iskola: egy általuk felújított áramfejlesztő aggregátor teljesíti majd ideiglenesen szolgálatot.

Országos ifjúsági parlament

Az IBUSZ Szegedi Utazási Irodájának KISZ-szervezete most ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. A jubileum alkalmából kétnapos országos ifjúsági parlamentet hívtak össze Szegeden, melyre az ország különböző részeiből 150. küldött érkezett.

Tegnap délután a Tisza Szálló koncerttermében ifjúsági nagygyűlést tartottak, melyen megjelent dr. Tóth László, az IBUSZ MSZMP-csücsitkára, Kaiser Margit, az IBUSZ KISZ Bizottságának csücsitkára, dr. Sella Péter főosztályvezető és Mester János,

az IBUSZ, Csongrád megyei igazgatója. Dobos Árpád KISZ-titkár üdvözlő szavai után Lénárd Béla, a KISZ Szeged városi bizottságának szervező titkára mondott ünnepi beszédet. Az ifjúsági nagygyűlés után irodalmi műsor következett, majd pedig közös vacsorával zárult a szombati program. Ma, vasárnap ifjúsági fórumot rendeznek, melyen a fiatalok kérdéseire a vállalat és az ifjúsági mozgalom vezetői válaszolnak. Az ifjúsági fórum vendége Tausz János, az IBUSZ vezérigazgatója is.